

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1596

Vragen van de leden **Van der Staaij** (SGP), **De Roon** (PVV), **Ten Broeke** (VVD), **Voordewind** (ChristenUnie) en **Van Helvert** (CDA) aan de Minister van Buitenlandse Zaken over *een nieuwe serie moorden onder christenen in Nigeria* (ingezonden 12 februari 2018).

Antwoord van Minister **Blok** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 27 maart 2018)

Vraag 1

Kent u het bericht «Nieuwe serie moorden onder christenen Nigeria»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2 en 3

Kunt u bevestigen dat in de afgelopen weken zeker 75 Nigeriaanse christenen gedood zijn, dat 89 huizen in 14 dorpen in vlammen opgingen, en dat dergelijke „religieuze zuiveringen» in 2016 en 2017 leidden tot de dood van zeker 725 christenen?

Zijn de islamitische Fulaniherders hiervoor verantwoordelijk?

Antwoord 2 en 3

Het kabinet beschikt niet over eigenstandige informatie die de zeer zorgelijke berichten waar naar verwezen wordt objectief kan bevestigen. Gewelddadigheden tussen de voornamelijk islamitische Fulani en Hausa herders en inheemse christelijke boeren zijn echter helaas een regelmatig terugkerend verschijnsel in Centraal Nigeria (Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2015–2016, nr. 456). De vreselijke berichten die u aanhaalt vormen hierop geen uitzondering.

Vraag 4

Om welke redenen slaagt de Nigeriaanse overheid er niet, of niet voldoende, in om de kwetsbare burgerbevolking te beschermen?

¹ RD.nl, 7 februari 2018

Antwoord 4

Nigeria kent een veelheid aan conflicthaarden, waarbij de terreur van Boko Haram in het Noordoosten, de gewelddadigheden in de *Middle Belt* en de instabiele situatie in de Niger delta de drie bekendste zijn. Het Nigeriaanse bestuursstelsel, in het bijzonder het leger, de politie en overige ordehandhavers, zijn onvoldoende toegerust om deze conflicten op te lossen. Tevens is er sprake van een algemeen gebrek aan legitimiteit van de federale overheid ten opzichte van de deelstaten en treden Nigeriaanse politie-eenheden en troepen vaak onzorgvuldig en te repressief op.

De oorzaken van het geweld liggen in een complexe combinatie van economische, culturele en religieuze spanningen tussen bevolkingsgroepen. En de Nigeriaanse regering slaagt er niet in om de geweldsuitbarstingen te beteugelen. Moordpartijen blijven helaas onbestraft. Dit verergert de spanningen en wakkert etnische en religieuze sentimenten aan. Criminele bendes die in de regio actief zijn misbruiken de ontstane instabiliteit. Ze roven vee en plegen andere misdrijven. Bovendien lijken spanningen toe te nemen door landconflicten, als gevolg van onder andere de effecten van klimaatverandering in het gebied en een toestroom van vluchtelingen uit het Noordoosten. Ook voor een effectieve aanpak van de onderliggende oorzaken van het geweld lijkt het de Nigeriaanse autoriteiten aan capaciteit te ontbreken.

Vraag 5

Deelt u het vermoeden dat ook religieuze motieven een centrale rol spelen bij deze geweldplegingen?

Antwoord 5

Hoewel niet kan worden uitgesloten dat etnische en religieuze factoren een rol spelen bij het geweld in de *Middle Belt* regio, is bovenal duidelijk dat het conflict tussen herders en inheemse boeren een grote verscheidenheid kent aan grondoorzaken, meestal economisch van aard. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om conflicten rond grondgebruik en toegang tot water. De migratie in de afgelopen decennia van de Fulani- en Hausa-bevolkingsgroepen van het Noorden van Nigeria naar de *Middle Belt* heeft geleid tot een toenemende druk op het gebruik van land en hulpbronnen. Als gevolg hiervan nemen de geweldsuitbarstingen in de regio in aantal en hevigheid toe. Er zijn echter geen aanwijzingen dat achter de geweldplegingen een (vooropgezette) religieuze agenda schuilgaat.

Vraag 6

Wat is, mede dankzij het Political Framework for Crisis Approach Boko Haram en de regionale troepenmacht Multinational Joint Task Force (MNJTF), de huidige omvang en invloed van de terreurorganisatie Boko Haram in Nigeria?²

Antwoord 6

Mede dankzij de vergrote inzet van de Nigeriaanse ordetroepen sinds het aantreden van President Buhari en de versterkte regionale samenwerking in Multinational Joint Task Force (MNJTF) verband, is de invloed van Boko Haram sterk afgenomen. Het Nigeriaanse leger controleert inmiddels Maiduguri, de hoofdstad van Borno-staat en bakermat van Boko Haram, alsook meerdere belangrijke bevolkingscentra. De veiligheidssituatie buiten Maiduguri is evenwel slecht, waardoor Boko Haram-strijders zich relatief eenvoudig in de regio kunnen verplaatsen. Het is zorgwekkend dat er het afgelopen jaar relatief veel pogingen tot zelfmoordaanslagen zijn geweest, waarbij de terreurorganisatie vaak vrouwen en kinderen inzette. De recente ontvoering van schoolmeisjes in Dapchi is een signaal dat Boko Haram nog steeds zeer actief is.

Vraag 7 en 8

Op welke wijze kan het kabinet bijdragen aan betere bescherming van kwetsbare christenen in Nigeria?

² Aangangsel Handelingen, vergaderjaar 2015–2016, nr. 2236

Bent u bereid om de Nigeriaanse president Buhari ertoe op te roepen en waar mogelijk te ondersteunen om Nigeriaanse burgers beter te beschermen tegen de moordpartijen?

Antwoord 7 en 8

Als de Nigeriaanse regering er niet in slaagt om de geweldsuitbarstingen en moordpartijen in de *Middle Belt* een halt toe te roepen, en de huidige straffeloosheid voortduurt, dan bestaat het risico dat het conflict tussen herders en boeren zich geleidelijk ontwikkelt tot een religieus conflict, met alle gevolgen van dien. Nederland zal er, bij voorkeur ook samen met andere partners, dan wel in EU-verband, bij de Nigeriaanse autoriteiten op aandringen dat de daders van de moordpartijen niet vrijuit gaan en dat er concrete stappen worden gezet om strafrechtelijke vervolging mogelijk te maken. Dit begint bij het nauwkeurig en systematisch documenteren van de gepleegde misdaden. In EU kader zal Nederland ervoor pleiten dat lokale initiatieven voor alternatieve geschillenbeslechting worden ondersteund. In besprekingen met de overheid en het maatschappelijk middenveld zal Nederland de Nigeriaanse overheid blijven wijzen op de verantwoordelijkheid voor de bescherming van de burgerbevolking.